31974L0151

1974 3 28 *EUROPOS BENDRIJŲ OFICIALUSIS LEIDINYS* L 84/25

TARYBOS DIREKTYVA 74/151/EEB

1974 m. kovo 4 d.

dėl valstybių narių įstatymų, reglamentuojančių ratinių žemės ūkio ir miškų ūkio traktorių tam tikras dalis ir techninius rodiklius, suderinimo

(74/151/EEB)

EUROPOS BENDRIJŲ TARYBA,

atsižvelgdama į Europos ekonominės bendrijos steigimo sutartį, ir ypač į jos 100 straipsnį,

atsižvelgdama į Komisijos pasiūlymą,

atsižvelgdama į Europos Parlamento nuomonę [1],

atsižvelgdama į Ekonomikos ir socialinių reikalų komiteto nuomonę [2],

kadangi techniniai reikalavimai, kuriuos privalo atitikti traktoriai pagal nacionalinius įstatymus, siejasi, *inter alia*, su didžiausia leistina eksploatacine traktoriaus mase, traktoriaus užpakalinio numerio plokštės vieta ir pritvirtinimu, degalų bakais, balasto svarmenimis, garso signalais ir leistinu triukšmo lygiu bei išmetimo sistemos slopintuvu;

kadangi šie reikalavimai pavienėse valstybėse narėse skiriasi; kadangi dėl to būtina, kad visos valstybės narės nustatytų vienodus reikalavimus arba papildydamos jose galiojančias taisykles, arba pakeisdamos jas naujomis, visų pirma siekiant sudaryti galimybę, kad EEB tipo patvirtinimo tvarka, apie kurią kalbama 1974 m. kovo 4 d. Tarybos direktyvoje 74/150/EEB [3] dėl valstybių narių įstatymų, reglamentuojančių ratinių žemės ūkio ar miškų ūkio traktorių tipo patvirtinimą, suderinimo, galėtų būti taikoma kiekvienam traktoriaus tipui,

PRIĖMĖ ŠIĄ DIREKTYVĄ:

1 straipsnis

1. „Žemės ūkio ir miškų ūkio traktorius“ – tai bet kokia ne mažiau kaip dviejų ašių motorinė ratinė arba vikšrinė transporto priemonė, kurios pagrindinė paskirtis teikti traukos jėgą ir kuri specialiai suprojektuota vilkti, stumti, vežti arba varyti žemės ūkyje ir miškų ūkyje naudojamus tam tikrus padargus, mašinas arba priekabas. Traktorius gali būti pritaikytas kroviniams ir keleiviams vežti.

2. Ši direktyva taikoma tik šio straipsnio 1 dalyje apibrėžtiems dviejų ašių traktoriams su pneumatinėmis padangomis, kurių didžiausias projektinis greitis ne mažesnis kaip 6 km/h ir ne didesnis kaip 25 km/h.

2 straipsnis

Jokia valstybė narė negali atsisakyti suteikti traktoriui EEB tipo patvirtinimą arba nacionalinį tipo patvirtinimą dėl priežasčių, susijusių su:

— didžiausia leistina eksploatacine traktoriaus mase,

— traktoriaus užpakalinio numerio plokštės vieta ir pritvirtinimu,

— degalų bakais,

— balasto svarmenimis,

— garso signalais,

— leistinu triukšmo lygiu ir išmetimo sistemos slopintuvu,

jeigu šie įtaisai ir rodikliai atitinka atitinkamuose prieduose išdėstytus reikalavimus.

3 straipsnis

Jokia valstybė narė negali atsisakyti įregistruoti arba uždrausti parduoti, pradėti eksploatuoti arba naudoti traktorius dėl priežasčių, susijusių su 2 straipsnyje išvardytomis traktoriaus dalimis ir techniniais rodikliais, jeigu šie įtaisai ir techniniai rodikliai atitinka atitinkamuose prieduose išdėstytus reikalavimus.

4 straipsnis

Pakeitimai, būtini priedų reikalavimus, išskyrus pateiktus VI priedo I.1 ir I.4.1.2 punktuose, derinant su technikos pažanga, priimami laikantis Tarybos direktyvos dėl ratinių žemės ūkio arba miškų ūkio traktorių tipo patvirtinimo 13 straipsnyje nustatytos tvarkos.

---

[1] OL 28, 1967 2 17, p. 462/67.
[2] OL 42, 1967 3 7, p. 620/67.
[3] OL L 84, 1974 3 28, p. 10.

5 straipsnis

1. Valstybės narės priima nuostatas, kurios, įsigaliojusios per aštuoniolika mėnesių nuo pranešimo apie šią direktyvą dienos, įgyvendina šią direktyvą, ir apie tai nedelsdamos praneša Komisijai.

2. Valstybės narės užtikrina, kad pagrindinių nacionalinės teisės nuostatų, kurias jos priima šios direktyvos taikymo srityje, tekstai būtų perduoti Komisijai.

6 straipsnis

Ši direktyva skirta valstybėms narėms.

Priimta Briuselyje, 1974 m. kovo 4 d.

Tarybos vardu

Pirmininkas

W. SCHEEL

I PRIEDAS

DIDŽIAUSIA LEISTINA EKSPLOATACINĖ MASĖ

1. Didžiausią leistiną eksploatacinę masę, kurią nurodo gamintojas, kompetentinga administracija laiko didžiausia leistina eksploatacine mase, jeigu:

1.1) bet kokių bandymų, kuriuos atlieka ši administracija, ypač tikrindama stabdžių sistemą ir vairo mechanizmą, rezultatai atitinka reikalavimus;

1.2) didžiausia leistina eksploatacinė masė neviršija 14 metrinių tonų ir didžiausia leistina ašiai tenkanti masė yra ne didesnė kaip 10 metrinių tonų.

2. Neatsižvelgiant į tai, kokia yra traktoriaus eksploatacinė masė, priekinės ašies ratų apkrova kelio dangai privalo būti ne mažesnė kaip 20 % konstrukcinės traktoriaus masės.

II PRIEDAS

1. VIETOS, KURIOJE MONTUOJAMI UŽPAKALINIŲ NUMERIŲ ŽENKLAI, PAVIDALAS IR MATMENYS

Vieta, prie kurios tvirtinami numerio ženklai – tai keturkampis arba beveik keturkampis paviršius, kurio mažiausi matmenys:

— ilgis 240 mm,

— plotis 165 mm.

2. NUMERIO ŽENKLŲ MONTAVIMO IR PRITVIRTINIMO VIETA

Numerio ženklai montuojami tokioje vietoje, kad tinkamai pritvirtinus numerius, jiems būtų būdingi šie rodikliai:

2.1. Numerio ženklo padėtis atsižvelgiant į transporto priemonės plotį

Valstybėse narėse, kuriose eismas vyksta dešine kelio puse, numerio ženklo vidurinis taškas negali būti į dešinę nuo traktoriaus simetrijos plokštumos, o ir valstybėse narėse, kuriose eismas vyksta kaire kelio puse, – į kairę nuo traktoriaus simetrijos plokštumos.

Valstybėse narėse, kuriose eismas vyksta dešine kelio puse, kairysis numerio ženklo kraštas negali būti į kairę nuo vertikalios plokštumos, lygiagrečios traktoriaus simetrijos plokštumai ir sutampančios su transporto priemonės toliausiai į išorę išsikišusiu kraštu.

Valstybėse narėse, kuriose eismas vyksta kaire kelio puse, dešinysis numerio ženklo kraštas negali būti į dešinę nuo vertikalios plokštumos, lygiagrečios traktoriaus simetrijos plokštumai ir sutampančios su transporto priemonės toliausiai į išorę išsikišusiu kraštu.

2.2. Numerio ženklo padėtis atsižvelgiant į išilginę traktoriaus simetrijos plokštumą

Numerio ženklas yra statmenas arba beveik statmenas traktoriaus simetrijos plokštumai.

2.3 Numerio ženklo padėtis atsižvelgiant į vertikalią plokštumą

Numerio ženklo nuokrypis nuo vertikalios padėties yra 5°. Tačiau, jeigu būtina atsižvelgiant į traktoriaus kontūrą, numerio ženklo nuokrypis nuo vertikalios padėties gali būti:

2.3.1) ne didesnis kaip 30°, kai paviršius, prie kurio pritvirtintas ženklo numeris, pasviręs į priekį, jeigu atstumas tarp numerio ženklo viršutinio krašto ir žemės yra ne didesnis kaip 1,20 m;

2.3.2) ne didesnis kaip 15°, kai paviršius, prie kurio pritvirtintas numerio ženklas, pasviręs atgal, jeigu atstumas tarp numerio ženklo viršutinio krašto ir žemės yra didesnis kaip 1,20 m.

2.4. **Numerio ženklo atstumas nuo žemės**

Atstumas tarp numerio ženklo apatinio krašto ir žemės yra ne mažesnis kaip 0,30 m: atstumas tarp numerio ženklo viršutinio krašto ir žemės yra ne didesnis kaip 1,20 m. Tačiau, kai pastarosios nuostatos laikytis praktiškai neįmanoma, atstumas nuo žemės gali būti didesnis kaip 1,20 m, bet tuomet šis atstumas privalo kuo mažiau skirtis nuo anksčiau nurodyto apribojimo, kiek tai įmanoma atsižvelgiant į traktoriaus konstrukcijos rodiklius, ir jokiu būdu negali būti didesnis kaip 2,5 m.

2.5. **Atstumo tarp numerio ženklo ir žemės nustatymas**

2.3 ir 2.4 punktuose nurodyti nuotoliai matuojami tuomet, kai traktorius yra be krovinio.

III PRIEDAS

SKYSTŲJŲ DEGALŲ BAKAI

1. Degalų bakai turi būti atsparūs korozijai. Gamintojas privalo atlikti sandarumo bandymus, naudodamas slėgį du kartus didesnį už darbinį, tačiau bet kuriuo atveju ne mažesnį kaip 1,3 baro. Bet koks perteklinis arba darbinį viršijantis slėgis privalo būti automatiškai sumažinamas tinkamais įtaisais (alsuokliais, apsauginiais vožtuvais ir t. t.). Alsuokliai turi būti suprojektuoti taip, kad būtų pašalintas bet koks gaisro pavojus. Degalai neturi tekėti per degalų bako dangtį arba per įtaisus, skirtus sumažinti pernelyg didelį slėgį, net ir visiškai apvertus baką: leidžiama, kad degalai lašėtų.

2. Degalų bakus privalu pritaisyti taip, kad jie būtų apsaugoti nuo poveikio, jeigu traktoriaus priekį arba galą veiktų smūginė apkrova; arti degalų bakų neturi būti kyšančių dalių, aštrių briaunų ir t. t.

IV PRIEDAS

BALASTO SVARMENYS

Jeigu, norint, kad būtų laikomasi nuostatų dėl EEB tipo patvirtinimo, traktoriui turi būti pritaisyti balasto svarmenys, juos turi pateikti gamintojas. Balasto svarmenys turi būti pagaminti iš metalo, suprojektuoti taip, kad juos būtų galima primontuoti prie traktoriaus, bei turėti juos pagaminusios firmos ženklą ir nuorodą į apytikrį jų svorį (kilogramais).

V PRIEDAS

GARSO SIGNALAS

1. Garso signalas privalo būti su EEB patvirtinimo ženklu, numatytu 1970 m. liepos 27 d. Tarybos direktyva dėl valstybių narių įstatymų, skirtų motorinių transporto priemonių garso signalizacijos įtaisams, suderinimo ([1]).

2. **Traktoriuje sumontuoto garso signalo rodikliai**

([1]) OL L 176, 1970 8 10, p. 12.

2.1. **Akustiniai bandymai**

Jeigu traktoriui suteiktas tipo patvirtinimas, tam tikro tipo traktoriuje sumontuoto garso signalo rodikliai turi būti išbandytos šiuo būdu:

2.1.1. Garso signalo, kai jis pritaisytas prie traktoriaus, garso slėgio lygis matuojamas stovint 7 m atstumu nuo traktoriaus priekio atviroje ir kuo lygesnėje vietoje. Traktoriaus variklis išjungiamas. Efektinė įtampa yra tokia, kokia nurodyta šio priedo 1 punkte pateiktos direktyvos I priedo 1.2.1 punkte.

2.1.2. Matuojant naudojama IEC (International Electrotechnical Commission) standarto „A“ svertinė skalė.

2.1.3. Didžiausias garso slėgio lygis nustatomas nuo 0,5 m iki 1,5 m aukštyje nuo žemės.

2.1.4. Pirmiau nurodytas didžiausias lygis neturi būti didesnis kaip 93 dB (A).

VI PRIEDAS

I. **LEIDŽIAMI GARSO LYGIAI**

I.1. **Apribojimai**

Šios Direktyvos 1 straipsnyje nurodytas garso lygis, išmatuotas laikantis šiame priede nustatytų reikalavimų, negali viršyti šių lygių:

89 dB (A) – traktoriams, kurių svoris be krovinio didesnis kaip 1,5 metrinės tonos;

85 dB (A) – traktoriams, kurių svoris be krovinio ne didesnis kaip 1,5 metrinės tonos.

I.2. **Matuokliai**

Traktoriaus keliamas triukšmas matuojamas triukšmamačiu, aprašytu Tarptautinės elektrotechnikos komisijos 179 publikacijos 1 leidime (1965).

I.3. **Matavimų sąlygos**

Matuojamas nepakrauto traktoriaus triukšmo lygis pakankamai tylioje ir atviroje vietoje (aplinkos ir vėjo triukšmas turi būti bent 10 dB (A) mažesnis už matuojamą triukšmą).

Ši vieta gali būti, pavyzdžiui, atvira 50 m spinduliu aikštelė, kurios vidurinė dalis bent 20 m spinduliu iš esmės yra lygi; aikštelė gali būti betonuota, asfaltuota arba išklota panašia medžiaga ir negali būti užsnigta puriu sniegu, užaugusi aukšta žole, išpilta puria dirva ar pelenais.

Paviršius, kuriuo bandymo metu rieda traktoriaus ratai, turi būti toks, kad padangos nekeltų pernelyg didelio triukšmo. Šis reikalavimas galioja tik triukšmą matuojant, kai traktorius važiuoja.

Matuojama geru oru, pučiant silpnam vėjui. Arti traktoriaus arba mikrofono negali likti joks kitas asmuo išskyrus bandytoją, fiksuojantį aparatūros pateiktus duomenis, nes jeigu arti traktoriaus arba mikrofono stovėtų žiūrovai, tai jie galėtų padaryti didelę įtaką aparatūros pateikiamiems duomenims. Didelių rodyklės svyravimų, kurie pasirodo nesusiję su garso bendro lygio rodikliais, fiksuojant aparatūros duomenis nepaisoma.

I.4. **Matavimų metodas**

I.4.1. Važiuojančio traktoriaus triukšmo matavimas (tipui patvirtinti)

Kiekvienoje traktoriaus pusėje matuojama bent du kartus. Parengtinius matavimus galima atlikti derinimo tikslais, tačiau į šiuos matavimus neatsižvelgiama.

Mikrofonas pastatomas 1,2 m virš žemės ir nuo trajektorijos, kuria slenka traktoriaus vidurio linija CC, per 7,5 m, matuojant pirmiau nurodytai trajektorijai statmenoje linijoje PP“ (l paveikslas).

Dvi linijos – AA’ ir BB’, lygiagrečios linijai PP’, – nubrėžiamos traktoriaus važiavimo kelyje: viena – 10 m iki linijos PP’, kita – 10 m už pastarosios linijos. Traktoriai linijos AA’ link važiuoja tolygiu greičiu, kaip nurodyta toliau. Tada degalų tiekimo sklendė visiškai atidaroma kuo staigiau ir paliekama visiškai atidaryta tol, kol traktoriaus [1] užpakalinė dalis kerta liniją BB’; tada degalų tiekimo sklendė uždaroma taip pat staigiai, kaip tai padaryti yra įmanoma.

---

[1] Jeigu traktorius velka priekabą, į tai neatsižvelgiama nustatant, kada kertama linija BB.

Matavimo rezultatas – tai didžiausias užfiksuoto garso lygis.

I.4.1.1. Bandymo greitis – trys ketvirčiai didžiausio greičio, kuriuo traktorius važiuoja įjungus aukščiausią pavarą, naudojamą važiuoti keliu.

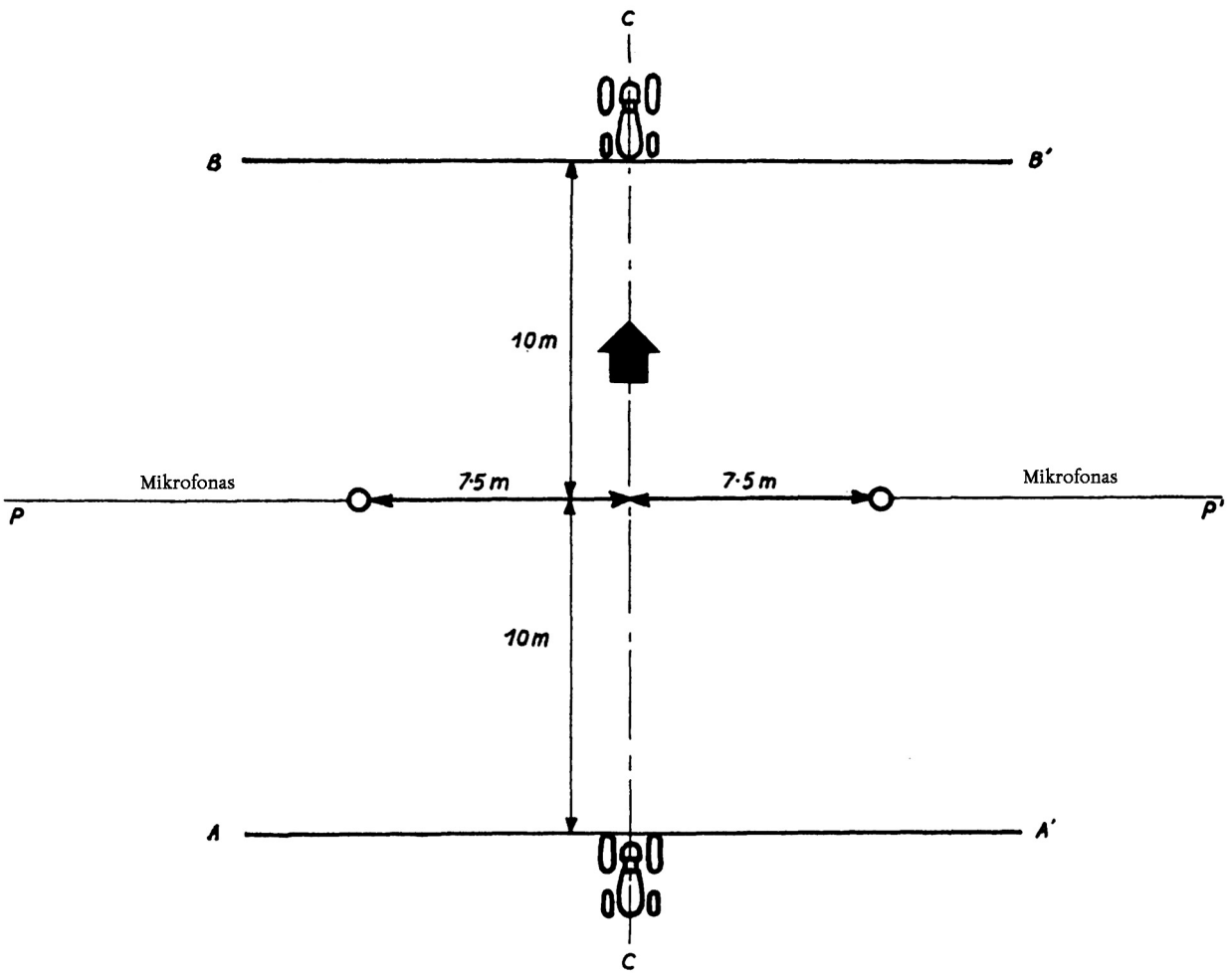
I.4.1.2. Rezultatų aiškinimas

I.4.1.2.1. Kad būtų atsižvelgiama į matuoklių netikslumus, kiekvieną kartą matuojant gauti rezultatai nustatomi iš prietaisais užfiksuotų duomenų atimant 1 dB (A).

I.4.1.2.2. Matavimai laikomi galiojančiais, jeigu einančių vienas po kito dviejų matavimų, atliktų toje pačioje traktoriaus pusėje, rezultatai skiriasi ne daugiau kaip 2 dB (A).

I.4.1.2.3. Bandymo rezultatas – tai didžiausias užfiksuotas garso lygis. Jeigu šis rezultatas didžiausią leistiną garso lygį, kalbant apie išbandytą traktorių, viršija 1 dB (A), matuojama du kartus. Trijų iš keturių šitokiu būdu gautų matavimų rezultatai privalo atitikti nustatytas ribas.

Matavimų vietos, kai traktorius važiuoja

1 paveikslas

I.4.2. Stovinčio traktoriaus triukšmo matavimas (neprivalomas tipui patvirtinti)

I.4.2.1. Triukšmamačio vieta

Matuojama X taške (parodytas 2 paveiksle) 7 m atstumu nuo traktoriaus artimiausio paviršiaus.

Mikrofonas pastatomas 1,2 m atstumu virš žemės.

I.4.2.2. Matavimų skaičius

Matuojama bent du kartus.

I.4.2.3. Traktoriaus bandymų sąlygos

Traktoriaus variklis, kuriame nėra greičio reguliatoriaus, paleidžiamas trimis ketvirčiais sūkių per minutę. Varikliui veikiant tokiu greičiu, kaip nurodyta traktoriaus gamintojo, variklio galia būna didžiausia. Variklio sūkių skaičius per minutę matuojamas atskiru prietaisu, pvz., bandymo stendu ir tachometru. Jeigu varikliui sumontuotas greičio reguliatorius, kad variklis neviršytų greičio, kuriuo veikiant variklio galia didžiausia, variklis paleidžiamas veikti didžiausiu greičiu, kurį riboja reguliatorius.

Prieš pradedant bet kokius matavimus, variklis pašildomas iki įprastos jo veikimo temperatūros.

I.4.2.4. Rezultatų aiškinimas

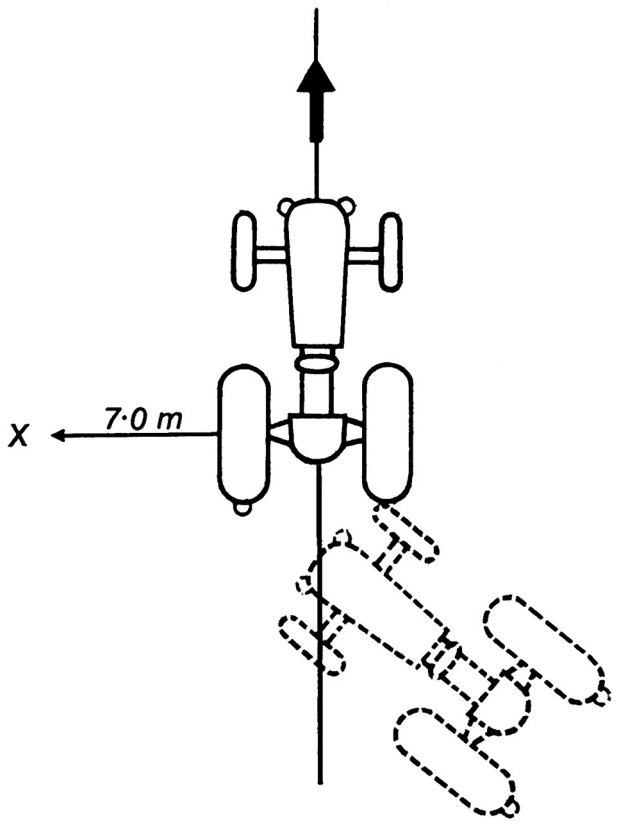
Ataskaitoje pateikiami visi užfiksuoti garso lygio duomenys.

Jeigu yra galimybė, nurodomas variklio galiai apskaičiuoti naudotas būdas. Taip pat nurodoma traktoriaus eksploatacinė masė.

Matavimai laikomi galiojančiais, jeigu einančių vienas po kito dviejų matavimų, atliktų toje pačioje traktoriaus pusėje, rezultatai skiriasi ne daugiau kaip 2 dB (A).

Matavimo rezultatai – tai didžiausias matavimo metu užfiksuotas skaičius.

Matavimų vietos, kai traktorius stovi

2 paveikslas

II. **IŠMETIMO SISTEMA (SLOPINTUVAS)**

II.1. Jeigu traktoriuje sumontuotas įtaisas, suprojektuotas išmetimo dujų triukšmui sumažinti (slopintuvas), taikomi šio II skyriaus reikalavimai. Jeigu prie įleidimo angos variklyje yra sumontuotas oro filtras, reikalingas, kad būtų laikomasi reikalavimų dėl leistino triukšmo lygio, filtras laikomas slopintuvo sudėtine dalimi ir filtrui galioja šio II skyriaus nuostatos.

II.2. Prie traktoriaus tipo patvirtinimo sertifikato turi būti pridėtas išmetimo sistemos brėžinys.

II.3. Slopintuvas turi būti įskaitomai ir nenutrinamai pažymėtas ženklu, nurodančiu slopintuvo modelį ir tipą.

II.4. Slopintuvo konstrukcijoje naudoti pluoštinę sugeriamąją medžiagą galima tik tada, jeigu laikomasi šių sąlygų:

II.4.1) pluoštinės sugeriamosios medžiagos negalima dėti į slopintuvo dalis, kuriomis teka dujos;

II.4.2) atitinkami įtaisai turi užtikrinti, kad pluoštinė medžiaga išliks savo vietoje per visą slopintuvo naudojimo trukmę;

II.4.3) pluoštinė sugeriamoji medžiaga turi būti atspari bent 20 % aukštesnei už darbinę temperatūrą (C laipsniai), galinčią būti toje slopintuvo dalyje, kurioje yra pluoštinės sugeriamosios medžiagos.